

velden man. Dan waren de Venetianen langs getrokken, en de Piëmonteezen, en die van Cremona. Oorverdoovende ovatie's begroetten dien onuitputtelijken stroom van onversaagde jeugd, tot alles bereid.

En al maar nieuwe colonnes volgden; de gebronsde Apulianen te paard, en de zeewind-geharde Liguriërs, en de ruige scharen uit de Maremmen. Want ook Renato's Maremmanen waren het laatste jaar voor het Fascisme gewonnen. En eindelijk de eindeloze reeksen der vertegenwoordigers van de arbeiders en de boeren en de beambten van heel Italië....

„Naar Rome! Naar Rome!” had aldoor dringender het volk van Napels geschreeuwd. En onbewegelijk op zijn tribune had Mussolini het aangeschouwd, totdat over zijn onwrikbaren, bleeken denkerskop de avondzon haar diepe schijnsels legde.

Zoo hadden de overvolle couranten, meegesleurd door de onweerstaanbare, Napolitaansche geestdrift, de „Sagra di Napoli” beschreven.

„Een groot speler? en een groot acteur?” antwoordde dan ook Renato, „best mogelijk! Als je er maar bij zegt: en een groot Mån! Wij zijn een zoo bezielde stem niet meer gewend. Het vaderland niet enkel grondgebied, maar géést!... En te zeggen: „Wij zijn hier saamgekomen om te vervullen een ritus van broederschap en brandende liefde...”

De kanunnik glimlachte met meerderheid.

„Ondertusschen eischt hij vijf portefeuilles voor zijn partij: Buitenlandsche Zaken, Oorlog, Marine, Arbeid en Publieke Werken.... de vijf voornaamste portefeuille's voor een partij van vierendertig Kamerleden op de vijfhonderd! Maar of hij meer zal kunnen dan eischen, en heusch Rome gaan belegeren? Zijn mond is groot genoeg. „Of ze geven ons de regeering, of we nemen ze....!”

„Dat noem ik revolutie!” voegde hij er heftig aan toe.

„Natuurlijk,” zei even fel Renato, „zoo noemen zij het ook! 't Spreekt toch vanzelf, dat het Fascisme, na het land van de anarchie gered te hebben, het nu ook regeeren wil? Te meer daar niemand anders het schijnt te kunnen.”

Zijn eerst matte gelaat was opgeleefd door een krachtiger uitdrukking. Zijn oogen lichtten met de oude vechtlust uit de zwaar overbrauwde kassen. Hij dacht aan zijn laatste gesprek met Gian Carlo, toen die hem uitgeleide deed naar het station, — aan die vurige, die bijna smartelijke verwachting.

„Naar Rome trekken zullen ze,” zette hij door; „en niet met veertigduizend, maar met honderdduizenden! En Rome nemen zullen ze ook. Wat valt er te beginnen tegen heel de beste jeugd van een volk, die geen anderen eisch heeft dan: een regeering, dat volk waardig? Op die volkomen onbaatzuchtige jongens kan het leger toch niet gaan schieten? En toegeven zullen ze onder geen voorwaarde.”